

ISSN 2010-5460

MAKTAB VA HAYOT

ILMIY-METODIK
JURNAL

2021

№ 2

BOSH MUHARRIR

Liliya Gaynutdinova

TAHIR HAY'ATI

Alisher UMAROV
Ayubxon RADJIYEV
Boris BLYAXER
Risboy JO'RAYEV
Rustem REIMOV
Lola MO'MINOVA
Sherzod SHERMATOV
Sharibboy ERGASHEV
G'ayrat SHOUMAROV

Mas'ul kotib

Sayyora Alimxodjayeva

Adabiy muharrir

Sayyora Alimxodjayeva

Kompyuterda sahifalovchi va dizayn

Mirtohir Xoliqov

Muallifning fikri har doim ham tahririyat fikriga to'g'ri kelavermaydi. Tahririyat maqolalarining uslubiy xatolarini to'g'rilash va qisqartirish huquqini o'zida saqlab qoladi. Tahririyatga yuborilgan maqolalar egasiga qaytarilmaydi va taqriz qilinmaydi.

Mualliflarning familiyasi, ismi, sharifi ularning pasportlari ma'lumotlariga muvofiq holda yoziladi.

Мнение редакции не всегда совпадает с мнением автора. Редакция оставляет за собой право на стилистическую правку и сокращение статей. Присланные в редакцию рукописи не возвращаются и не рецензируются.

Фамилия и инициалы авторов пишутся согласно данным их паспорта.

Muassislar:

O'quvchilarni kasb-hunarga yo'naltirish va psixologik-pedagogik respublika tashxis markazi

Jurnaldan ko'chirib bosilganda «MAKTAB VA HAYOT» dan olindi, deb ko'rsatilishi shart.

Jurnal 2001 yildan chiqa boshlagan.

MANZIL:

100095, Toshkent sh.,
Olmazor t., Ziyo ko'chasi, 6A uy.
Tel: (0371) 246-21-02

E-mail: maktabvahayot@sarkor.uz

OBUNA INDEKSI - 1019

MUNDARIJA

- 2 **F.U.QODIROVA, M.YUNUSOV.** Inklyuziv ta'lim sharoitida kar va zaif eshituvchi bolalarning o'qishiga ta'sir etuvchi omillar
- 3 **U.FAYZIYEVA.** Inklyuziv ta'limning istiqbollari
- 4 **F.F.RASULOVA.** Guruhda ijtimoiy ma'naviy muhitni yaxshilash (o'zaro hurmat va subordinatsiya)ga oid trening dasturi
- 6 **L.SH.NURMUXAMEDOVA.** Rivojlanishda nuqsoni bo'lgan bolalarni tarbiyalashda oila va maxsus muassasa hamkorligini ta'minlashning ilmiy-metodik yondashuvi
- 8 **N.Z.ABIDOVA.** Inklyuziv madaniyat – zamonaviy ta'lim falsafasi
- 10 **M.U.XAMIDOVA.** Eshitishda muammosi bo'lgan bolalarni oilada rivojlantirish
- 12 **X.U.ABDUSAMATOV.** Ota obrazini haqidagi tasavvurlarning psixologik tahlili
- 13 **X.R.XAYDAROVA.** Ota-onalar virtual-pedagogik madaniyatning oiladagi ma'naviy muhitga ta'siri
- 15 **A.OTEBAYEVA.** Qoraqalpoq tilida ta'lim oladigan aqli zaif o'quvchilarni savodga o'rgatishdagi muammolar
- 17 **R.MUSURMONOV, A.M.SUYAROV.** Fan va zamonaviy ta'limning asosiy masalalari
- 19 **E.N.SATTOROV.** Psixologik hamrohlik kadrlar zahirasini shakllantirishning muhim sharti
- 21 **O.T.SHIRINOV.** O'qituvchi kasbiy kamolotida psixologik himoya
- 22 **D.M.XAKIMOVA.** Ta'lim sifatini oshirishda rahbar-kadrlar salohiyatini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari
- 24 **I.T.NURMATOVA.** Nutqda nuqsoni bo'lgan bolalarga musiqiy ta'lim berishning ahamiyati
- 25 **N.MADALIYEVA, F.RAUPOVA.** Nutq kamchiligiga ega bo'lgan bolalar tasnifi
- 26 **SH.Z.MATUPAYEVA.** Inklyuziv ta'lim sharoitida innovatsion faoliyatni tashkil etishda ta'lim klasterining ta'siri
- 27 **M.D.ABDULLAYEVA.** Maktabgacha va kichik maktab yoshidagi bolalarni so'zlashgacha doir ijtimoiy me'yorlar bilan tanishtirish
- 29 **B.B.MAVLONOV.** Oila va ta'lim muassasasi hamkorligida yoshlarning hushyorlik va ogohlik fazilatlarini rivojlantirish
- 31 **D.N.ARZIKULOV.** Sportchilarni psixologik jihatdan tayyorlashning ilmiy-nazariy tahlili
- 33 **SH.T.XASANOVA.** Yosh avlodda milliy g'ururni shakllantirishda tarixiy obidalarining o'rni
- 35 **SH.V.BEKNAYEVA.** O'quvchilarga bilim berish jarayonida tarmoq texnologiyalari ta'sirining psixologik talqini
- 36 **N.R.PULATOVA.** Malaka oshirish jarayonida maktab direktorlarining innovatsion boshqaruv kompetentligini shakllantirishning individual traektoriyasini qurish
- 38 **S.Q.ESHQOBILOV.** Umumta'lim maktab direktori lavozimiga tayinlashda talabgorning axborot kommunikatsion texnologiyalaridan foydalanish kompetentligini baholash
- 40 **J.S.XUDOYBERGANOV.** Yoshlarda jismoniy chidamlilik sifatlarini rivojlantirish
- 41 **A.R.ABDULAXATOV, J.S.XUDOYBERGANOV, B.X.JUMADURDIYEV.** Yoshlarni tarbiyalashda sport, ma'naviyat va qadriyatlardan foydalanishning samaradorligi
- 42 **A.A.BURXANOV, S.M.AMINOV.** Maktab o'quvchilarning ekologik dunyoqarashlarini hakllantirish
- 43 **Z.B.FAYZIYEV.** O'quvchilarda millatlararo bag'rikenglikni shakllantirishda milliy qadriyatlarining o'ziga xos o'rni

FAN VA ZAMONAVIY TA'LIMNING ASOSIY MASALALARI

R.Musurmonov, Chirchiq davlat pedagogika universiteti

“Pedagogika va menejment” kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi

A.M.Suyarov, mazkur institut “Pedagogika va menejment” kafedrasi o'qituvchisi

В статье рассматриваются основные концепции науки и образования, роль науки в развитии образования, образовательные ценности, концепция современного образования и концептуальные требования к нему, современные требования к образованию в условиях глобализации и рекомендации.

Ключевые слова и понятия: наука и образование, образование, образовательные ценности, концепция современного образования, концептуальные требования, в условиях глобализации, современные требования к образованию.

The article discusses the main concepts of science and education, the role of science in the development of education, educational values, the concept of modern education and conceptual requirements for it, modern requirements for education in the context of globalization, and recommendations.

Key words and concepts: science and education, education, educational values, the concept of modern education, conceptual requirements, in the context of globalization, modern requirements for education.

Bilamizki, tabiat va jamiyat qonunlari, ular to'g'risidagi bilim va tasavvurlar ma'lum yo'nalishdagi u yoki bu fan orqali anglanadi. Fanlarning rivojlanishi barcha sohada bilimlarning takomillashuviga olib keladi. Fan – muayyan soha ilmi aniqlagan bilimlarni jamlab, ularni saralab, ma'lum bir tizimga soladigan inson faoliyatining bir turidir. Ilm bilan fan o'zaro uzviy bog'liq bo'lgani uchun, ular “ilm-fan” deb yuritiladi. Ilm-fanlar o'rganish ob'ektiga qarab quyidagi guruhlariga ajratiladi: tabiiy fanlar – tabiat sirlari majmuini; ijtimoiy fanlar – jamiyat hayotidagi ilmlar majmuini; iqtisodiy fanlar – jamiyatning xo'jalik yuritish sirlari majmuini; siyosiy fanlar – boshqaruv guruhlarining ularga tobe xalq bilan kechadigan munosabatlarning qonuniyatlar majmuini; texnik fanlar – inson bunyod etgan mashina va moslamalardagi bilimlar majmuini; gumanitar fanlar – insonning ruhiy holatida kechadigan qonuniy hodisalar majmuini tashkil qiladi.

Fanlardagi kashfiyotlar, ilmiy tadqiqot ishlari mavjud metodologik va metodik asoslarga ko'ra amalga oshiriladi.

Metodologik asos deganda, har qanday faoliyatni amalga oshirishdan oldin, jamiyat oldiga qo'yilgan umumiy maqsad va dialektika qonunlarini kishi tasavvuriga keltirib turib amalga oshirishga aytildi.

Metodika esa – Maqsadga yo'naltirilgan harakat natijasida maqsadga erishish uchun bir qator usul va uslublardan foydalaniladi. Shu usul va uslublardan foydalanish yo'riqnomasini metodika, deb atash qabul qilingan.

O'quv fani – fan saralab jamlagan son-sanoqsiz bilimlar ichidan, muayyan kasb egasiga kerak bo'ladigan va bolalarning yoshi va bilimlarning qabul qilish va boshqa omillarni hisobga olgan holda, uzluksiz ta'lim-tarbiya jarayonining muayyan bosqichida yoshlarga berilishi mumkin, deb hisoblangan bilimlarni tanlab olib tartibga keltirilgan holati **o'quv fani** deyiladi.

Har qanday jamiyatning taraqqiyoti fandagi yutuqlarni amaliyotga tatbiq etishga bog'liqdir. Shu jumladan, pedagogika sohasi rivoji ham. Maktab ta'limini rivojlantirish zamon ehtiyojiga aylangan bir davrda bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash masalasi o'ta dolzarbligicha qolmoqda. Yoshlarni ta'lim berib tarbiyalash masalasi bizning jamiyatimizning ham eng dolzarb, kechiktirib bo'lmaydigan maqsadi hisoblanadi. Yuksak ilmi, axloqiy tarbiyali insonlarga jamiyatni harakatga keltiruvchi kuch hisoblanadi. Ulug' ma'rifatparvar Abdulla Avloniy aytganidek, **“Tarbiya biz uchun – yo hayot, yo mamot, yo saodat, yo farog'at, yo halokat masalasidir”**.

Ayni paytda zamonaviy maktablar oldiga jamiyat tomonidan qo'yilgan buyuk vazifa ham ana shundan kelib chiqadi. Chunki hamisha ham yoshlar har qanday jamiyatning kelajak avlodlaridir. Shu nuqtai nazardan Vatanimizning qay darajada taraqqiy etishi bugun maktab va oliy ta'lim muassasalari partalarida o'tirgan yoshlarning bilim, ko'nikma va malakalari va tarbiyalanganlik darajalariga bog'liq bo'ladi.

Tarbiya – har bir shaxsda muayyan jismoniy, ruhiy, axloqiy, ma'naviy sifatlarni shakllantirishga qaratilgan amaliy pedagogik jarayon; insonning jamiyatda yashashini ta'minlash uchun zarur bo'lgan aqliy-jismoniy, badiiy-estetik va axloqiy-ma'naviy xususi-

yatlarni tarkib toptirishga yo'naltirilgan chora-tadbirlar majmuidir.

Shu bilan birga tarbiya insonning insoniyligi, millatning davomiyligini ta'minlaydigan azaliy qadriyatdir. Har qanday jamiyatda ham alohida odam ham, butun insoniyat ham tarbiyasiz mavjud bo'la olmaydi. Chunki odam va jamiyatning mavjudligini ta'minlaydigan milliy qadriyatlar avloddan avlodga tarbiya vositalari tufayligina o'tadi. **“Tarbiya”** atamasi ilmiy adabiyotlarda tor va keng ma'nolarda qo'llaniladi. Keng ma'noda tarbiya inson shaxsini shakllantirish, uning jamiyat ishlab chiqarishi va ijtimoiy, madaniy, siyosiy, ma'rifiy hayotida faol ishtirokini ta'minlashga qaratilgan barcha ta'sirlar, tadbirlar, harakatlar, intilishlar majmuini anglatadi. Shuningdek, keng ma'nodagi tarbiya ta'lim olish va ma'rifatlilikni ham qamrab oladi. Zero, tarbiya ta'limga nisbatan kengroq bo'lgan tushunchadir.

Tor ma'noda tarbiya shaxsning jismoniy rivoji, dunyoqarashi, ma'naviy-axloqiy qiyofasi, estetik didi o'stirilishiga yo'naltirilgan maxsus faoliyatni anglatadi. Bunda tarbiyaning oila boshliqlari va tarbiyaviy muassasalar hamda jamoat tashkilotlari tomonidan amalga oshirilishi ko'zda tutiladi. Ta'lim olish va ma'rifatga erishish tor ma'nodagi tarbiya ichiga kirmaydi. Lekin har qanday tarbiya ta'lim bilan chambarchas bog'liq holda mavjud bo'lishi hisobga olinishi lozim. Chunki ta'lim olish va ma'rifatga erishish jarayonida shaxsning bilimi ortishi ko'pincha bu shaxsda ezgu axloqiy-ma'naviy sifatlarni qaror topishini tezlashtiradi. Shuning uchun ham tarbiya – har qanday jamiyat va har qanday mamlakat hayotida hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Yosh avlodning, umuman jamiyat a'zolarining tarbiyasi bilan shug'ullanmagan mamlakat turg'unlikka yuz tutadi va oqibatda inqirozga mahkum bo'ladi. Negaki, har qanday jamiyatning o'sib, rivojlanishi uchun moddiy va ma'naviy boyliklar ishlab chiqarish to'xtovsiz ravishda yuksalib borishi lozim. Buning uchun har bir avlod moddiy va ma'naviy boyliklar yetishtirishni ajdodlardan yaxshiroq darajaga ko'tara bilishi kerak. Yosh avlodga ana shunday moddiy va ma'naviy qobiliyatlar shakllanishi uchun jamiyat uzluksiz ravishda samarali faoliyat ko'rsatadigan tarbiyaviy institutlar tizimiga ega bo'lishi taqazo etiladi.

Tarbiya tushunchasi millat tarixi va jamiyat taraqqiyotining turli davrlarida turlicha mohiyatga ega bo'lib, har xil izohlanadi. Sho'ro zamonida tarbiyaga sinfiy va partiyaviy hodisa sifatida yondashilgan. Shuning uchun ham turli sinf va ijtimoiy tabaqalarning tarbiyasi o'zgacha bo'ladi hamda bir-biriga qarama-qarshi turadi, degan qarash hukmronlik qilgan. Holbuki, dunyo tarbiyashunosligi va o'zbek xalq pedagogikasi tajribasi tarbiyaning sinfiy ko'rinishga ega emasligini isbot etadi. Chindan ham ezgulik va yovuzlikning mohiyati har qanday ijtimoiy sinf vakili uchun ham bir xildadir.

Kommunistik mafkura tarbiyada ijtimoiy muassasalarning o'rni niga ortiqcha baho berib, shaxsning ma'naviy-axloqiy shakllanishida irsiy va biologik xususiyatlarning o'rni borligini mutlaqo inkor qilgan. Hukmron kommunistik mafkura tarbiya vositasida har qanday odamni ijtimoiy qiyofaga solish mumkin degan qarashga tayangani uchun ham uning shaxs shakllantirishdagi o'rni oshiqcha baho berildi. Tarbiyalanuvchi shaxsidagi irsiy va biologik xususiyatlarning

hisobga olinmasligi soxta tarbiyaviy tadbirlarga mahliyo bo'lishda xatolikka olib keldi. Buning natijasida tarbiya makon-manzilsiz bo'lib qoldi, tarbiyalanuvchilarga alohida shaxs sifatida emas, istagan ijtimoiy qolipga solinishi mumkin bo'lgan qiyofasiz ob'ekt sifatida qarash qator topdi. Bu hol sobiq sho'ro tarbiyasining samarasizligiga olib keldi. Chunki tarbiyaning asosiy ob'ekti bo'lmish shaxs tabiatining milliy o'ziga xosligi unutilgan edi.

O'zbekiston mustaqillikka erishganidan keyin, tarbiyani izohlashda g'ayriilmiy sinfiy-partiyaviy yondashuvdan butunlay voz kechilib, unga bog'liq jarayonlarda yangi sog'lom pedagogik tafakkurga tayangan yondashuv qaror topdi. Endilikda tarbiyaning irsiy-biologik jihatlari va milliyliklari alohida e'tibor qaratilmoqda. Buning uchun xalq pedagogikasi boyliklari, mutafakkirlarning tarbiyaviy qarashlari tizimi sinchkovlik bilan o'rganilmoqda. Millatimizning ko'p asrlik tarbiya sohasidagi boy tajribasi mustaqil O'zbekistonning kelajagi bo'lgan yoshlarni barkamol insonlar qilib tarbiyalashda dasturlamal bo'lib asqotmoqda.

Hayotiy tajribalar va kuzatishlar shuni ko'rsatadiki, ta'lim muassasalarini ilmiy-metodik asosda zamonga mos va xos boshqarishda quyidagilarga e'tibor qaratish maqsadga muvofiqdir:

- Uzluksiz ta'lim bosqichlari orasida uzviylikni to'la ta'minlash;
- Rahbar kadrlarning kasbiy, ilmiy-metodik tayyorgarligi ta'lim mazmuni va uning metodik ta'minotini rivojlangan xorijiy davlatlarning ilg'or tajribalaridan kelib chiqib, yanada takomillashtirish;
- Aksariyat maktab rahbarlarida ijodiy va ijtimoiy faollik, g'oyaviy-siyosiy yetuklikning talab darajasini ko'tarish;
- Umumiy o'rta ta'lim maktab rahbarlarini tayyorlash tizimining ilmiy-nazariy hamda metodik jihatdan yetarlicha asoslash, bu jarayonda ilg'or pedagogik va zamonaviy axborot va innovatsion texnologiyalardan foydalanish uchun zarur bo'lgan metodik bilim, ko'nikma va malaka va kompetensiyalarni egallashga e'tiborni qaratish.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2020 yil 30 avgustdagi "O'qituvchi va murabbiylar" kuniga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqida quyidagidek: **"Taraqqiyotning tamal toshi ham, mamlakatni qudratli, millatni buyuk qiladigan kuch ham bu – ilm-fan, ta'lim va tarbiyadir. Ertangi kunimiz, Vatanimizning yurug' istiqboli, birinchi navbatda, ta'lim tizimi va farzandlarimizga berayotgan tarbiyamiz bilan chambarchas bog'liq. Farzandlarimiz maktabdan qanchalik bilimli bo'lib chiqsa, yuqori texnologiyalarga asoslangan iqtisodiyot tarmoqlari shuncha tez rivojlanadi, ko'plab ijtimoiy muammolarni yechish imkoni tug'iladi. Shunday ekan, Yangi O'zbekiston ostonasi maktabdan boshlanadi desam, o'ylaymanki, butun xalqimiz bu fikrni qo'llab-quvvatlaydi"** deb e'tirof etgan edi.

Darhaqiqat, xalq xo'jaligining barcha sohalarida bo'lgani kabi ta'lim-tarbiya sohasida ham zamonaviy innovatsion texnologiyalarni keng va chuqur qo'llamasdan turib ko'zlangan maqsadga erishib bo'lmaydi.

Uzluksiz ta'lim muassasalarida ta'lim maqsadlarini aniqlash ma'lum ichki va tashqi sharoitlar bilan belgilanadi. Bunda maktablardagi ijtimoiy pedagogik muhit va DTS lari alohida ahamiyatga ega. Shu bilan bir qatorda real ta'lim jarayonini aniqlovchi tayanch o'quv reja va dasturlar muhim o'rin tutadi.

Bular tashqi talablar bo'lib, u maktabning aniq va mavjud real imkoniyatlari bilan mos kelishi ta'lim muassasasi vazifalarini belgilash uchun me'yoriy asos bo'lib xizmat qiladi. Ammo bu vazifalar ta'lim jarayonining aniq maqsadini oydinlashtirmaydi. Maktabning umumiy vazifasi quyidagi savollarga beriladigan javoblarda o'z aksini topadi:

– Maktab o'z faoliyatini aynan kimlarga va qanday ta'lim yo'nalishlariga yo'naltiradi? Vazifani belgilash bu – ijtimoiy buyurtmaga ko'r-ko'rona ergashish yoki maktabning ichki ishi bo'lib qolmay, balki tashqi va ichki ehtiyoj va imkoniyatlar teng kelishi bilan belgilanadi.

- Maktab qanday darajadagi ta'lim xizmatlarini ko'rsata oladi?
- Maktab uchun qanday ta'lim vazifalari ustivor?
- Ta'lim xizmatlaridan tashqari, maktab o'quvchilariga yana qo'shimcha nimalarni taklif qilishi mumkin?
- Maktab o'z xodimlari uchun qanday imkoniyat va imtiyozlarni taklif eta oladi?

– Maktab keng ijtimoiy doiraga nisbatan hududiy ta'lim tizimi uchun qanday tayyorlanayapti?

Demak, ta'lim muassasasi hisoblangan maktab ana shu savollar-

ga to'la ijobiy javob bera oladigan darajada bo'lsa, o'z oldiga qo'ygan maqsadiga erisha oladi, deb aytilish mumkin.

Buning uchun maktabni boshqaruvchi rahbarning kasbiy pedagogik tayyorgarligi – bu ularning ilmiy-nazariy, pedagogik-psixologik, ilmiy-metodik tayyorgarligi, g'oyaviy-siyosiy va ma'naviy-axloqiy yetukligidan iborat.

Amaldagi me'yoriy hujjatlarda belgilangan ta'lim sohasidagi davlat siyosatining tamoyillaridan kelib chiqqan holda ta'lim muassasalarida o'quv-tarbiya jarayonini tashkil etish va uni takomillashtirish hamda rahbarlik faoliyatini rivojlantirish asosiy vazifalardan biri hisoblanadi.

Rahbarlik faoliyatining eng nozik jihati – bu o'quv muassasasidagi o'qituvchi va xodimlar bilan ish olib borish, ular faoliyatini talablar darajasida tashkil etish, pedagogik jamoani bir maqsad-muddao yo'lida birlashtirish, ularning hurmatini qozonish, jamoa a'zolarining sevimli rahbariga aylanishni talab qiladi. Buning uchun:

– **Pedagogik mahorat** – ta'lim jarayoni xususiyatlarini bilish, uni tashkil etish va kasbiy ko'nikmalarning yuksak darajada rivojlantirish;

– **Texnologik mahorat** – konstruktiv va tashkilotchilik qobiliyatlarini bilan bog'liq bo'lib, aniq ish faoliyatini uddalash, axborot olish, uni yetkazish, ishni tashkil etish va rejalashtirish jarayonini o'z ichiga oladi;

– **Kommunikativ mahorat** – muloqot qobiliyati, pedagogik jamoa a'zolarini tushunish va ular bilan bamaslahat harakat qilish;

– **Tahliliy mahorat** – ta'lim jarayonini chuqur va puxta tushunish, tizimning oddiy va murakkab elementlarini bilishdan iboratdir. Zamonaviy pedagogik jarayonga qo'yiladigan asosiy talablar:

– Ta'lim tizimida mavjud ehtiyoj va muammolarni bilish;

– Maqsadlar muhim masalani hal qiladigan darajada dolzarb bo'lishi;

– Maqsad murakkab bo'lsada, biroq aniq bo'lishi, maktabning yaqin kelajakdagi rivojlanishini ifodalashi shartligi;

– Maqsadlar qanchalik puxta (istalgan aniq darajasi va unga erishish muddati ko'rsatilgan holda) shakllantirilgan bo'lsa, ularga erishish oson kechadi.

– Maqsadlar tashxislovchi, rag'batlantiruvchi, izlanuvchi va ijodkorlik, tashabbuskorlikka undovchi xarakterga ega bo'lishi lozimligi;

– Maqsadlar ta'lim-tarbiya muassasasi oldida turgan vazifalarga mos kelishi kerakligi;

– Hamkorlikdagi jamoaviy faoliyat maqsadlar birligi ta'minlashi zarurligidan iborat ekanligini unutmaslik kerak.

Xulosa qilish mumkinki, uzluksiz ta'lim tizimi muassasalari rahbarlari va pedagog xodimlari zamonaviy ta'lim talablarini to'g'ri anglashlari, jamiyatni harakatga keltiruvchi kuch – ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan hozirgi yoshlar ekanligi, ulardan yuksak salohiyatli raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash muammosini ijobiy hal etish nuqtai nazaridan yondashish zarur va muhimdir.

Adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning O'qituvchi va murabbiylar kuniga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqidan. "Xalq so'zi" gazetasi 30.09.2020.
2. Sh. Qurbonov, E. Seytxalilov Ta'lim sifatini boshqarish – T.: "Turon-Iqbol", 2006.
3. J.G'.Yo'ldoshev "Innovatsiyalarni ta'lim jarayoniga uzluksiz ravishda tatbiq etish zamon talabi" – T.: "Uzluksiz ta'lim" jurnali. 2011. № 6.
4. R. Musurmonov "Ta'lim sifatini boshqarishga ijobiy ta'sir etuvchi omillar haqida", Киргизия Вестник Баткентского гос. Универ. Ж. 2008. № 5.
5. R. Musurmonov "Sog'lom avlod tarbiyasi – jamiyat taraqqiyotining asosi" O'zMU xabarlar jurnali. – T.: 2011 y. № 1.